

Beszéltünk a híradó

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ös szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Hírlapdíjak:

Egész évre ——— 12 •
Félévre ——— 6 •
Negyedévre ——— 3 •
Egy hóra ——— 1 •
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünneppapok kivételével.

Nagybecskerek, 1898.

XXVII. évfolyam, 34. szám.

Szombat, február 12.

Szabadelvi állami segítség.

Nagybecskerek, február 12.

(—é—) Még az ellenségi sajtó is helyeslő örömmel fogadta a lelkészi jövedelem állami kiegészítéséről szóló törvény javaslatot, amelylyel közoktatás és vallás ügyünknek folytonosan tevékeny minisztere, Wlassics Gyula valóságos meglepte az országot. És nem ok nélkül fogadja a javaslatot a közvélemény osztatlan helyesléssel, mert kétségtelen, hogy igen messzeható jelentőséggel bír az, hogy a lelkészek, akik a nép szellemi és erkölcsi életének vezetésében első rangu szerepet töltenek be, a megélhetés legszükségesebb eszközeit megszerezhessek, amiktől ez idő szerint az országban 3867 lelkész van megfosztva, köztük 1206 kálvinista, 253 lutheránus, 106 szerb, 1906 román görög keleti; 93 unitárius és 303 zsidó vallású. A római, görög és ormény katolikus lelkészek nincsenek kombinációba véve, de azért ideiglenesen, míg a katolikus kongrua kérdése önállóan rendezetik, ezek is a többi vallásfelekezetibeliek módjára kérhetik jövedelmüknek 400 vagy illetőleg 800 fortra való kiegészítését a szerint, amint akadémiai képesítéssel bírnak vagy sem.

Bármennyire is égető szükségét elégit ki ez a javaslat, azért mégis elvitáztatatlan, hogy az állam, amely az ily módon hozott áldozat ellenében semmi nemü viszonzolgáltatást nem kíván, na-

gyon szabadelvi eljárást és magatartást tanusít. S itt a helye a néppártra és hűveire ráolvasni annak a vádjának az alaptalanságát, hogy a szabadelvi rendszer és annak szülöttjét képező egyházpolitikai reformok a vallásosság kiirtására és a vallástalanság terjesztésére irányultak. Ha a felekezeti felfogásban yökerező szűk keblűséget és elfogultságot józan érvek nem győzhettek meg arról, hogy a szabadelvi kormánytól a legtávolabb áll bárminő vallási érdekek megsértésének szándéka, úgy most ez a kézzelfogható bizonyíték, hogy a kormány megteendő hatását.

De nemcsak a néppárti ellenséggel, hanem a lelkiismeretlen nemzetiségi igaztokkal szemben is csattanós cáfolat a kormány eme legújabb törvényjavaslata. A segélyezésre szoruló lelkészek túlnyomó része ugyanis a nemzetiségekből kerül ki, amennyiben a 2012 szerb és román görög keleti lelkészen felül a tót lutheránusok java része is ide tartozik.

Persze ez a tény az igazatból élő agitátorok nem ütik a nagy dobra, hogy az egész világ megtudja, hanem ravaszul és tendenciózusan elhallgatják. Pedig kétségtelen, hogy a kormány igen jól tudhatta, hogy evel a törvényvel leginkább a nemzetiségeken segít, és bizony semmi sem siettetette a javaslat betérjesztését, s azért a magyar kormány mégis megtette ezt a lépést, holott ha nyomon akarná a nemzetiségeket — amint az agitátorok állítják — mi sem lett volna könnyebb, mint e reformot legalább is elodáztatni.

No de hát nekünk magyaroknak elég az az öntudat, amivel a becületes ember beéri, hogy jól és helyesen cselekedett, még ha ellenségei rosszat beszélnek is felőle.

Konferencia az agrár-szocializmus leküzdése érdekében. A „M-g” írja: A képviselőház miniszteri szobájában ma délután 1 órakor konferencia volt az országban folyó agrárszocialistákus igazítás elfojtása dolgában. A bizalmas természetű értekezleten részt vett báró Bánffy Dezső miniszterelnök, Perczel Dezső belügyminiszter, Erdély Sándor igazságügyminiszter, Jászszentgyörgy Sándor miniszteri tanácsos, Hammersberg Jenő főügyész és Ruday Béla főkapitány. Az értekezleten — mint értesülünk — megállapodások történtek az iránt, miként hajtható végre legelőször a minisztertanácsnak tegnap hozott és a földművelésügyi miniszter által ma bejelentett azon határozata, hogy a lázító lapok és nyomtatványok terjesztésük és szétküldésük előtt bírói határozatok alapján lefoglalhatók legyenek. Az értekezlet majdnem egy óra hosszat tartott. Ugy halljuk, hogy az illető szociális lapok majd a postán fognak ügyészi közegok által ellenőriztetni, és a mennyiben igazat tartalmaznak, a továbbítástól el fognak tiltatni.

Zola pöre A Münchener Allg. Zeitung arról értesül Párisból, hogy ott azt, hogy Mercier tábornok a titkos elnökségkészségéről hozott intézkertésére nem adott feleletet, bava látnak tekintik és hogy ennélfogva Scheuerer-Kestner, Tharieux és Ranc szenátor, közvetlenül a Zola per befejezése után, melyet keddre várunk, a Dreyfuss-per revíziójára vonatkozólag formaszzerű indítványt fognak beadni.

A „TORONTAI” tárczája

Egy román költő.

— A „Torontai” eredeti tárcája. —

(Bolintinean Demeter költészeje. Tanulmány. Irtá: Nagy Károly dr., Kolozsvár, 1898. Ára 55 kr.)

Nagy Károly dr., a kolozsvári felső kereskedelmi iskola tanára, igen érdekes tanulmányt irt és adott ki a napokban. Bolintinean költészetének értékéről eddig annyiféle elágazó véleményt hallottunk, hogy e tárgyban könnyen megtevédhettek még olyan ember is, a ki nemcsak diletánsként foglalkozott a románok legújabbkori irodalmával.

As érdemes tanulmány szerzőjét nem befolyásolják azok a hivatalos kodexek, melyek tarka-barka érdekek szolgálatába szegődve, alkotják meg erőszakosan egyik-másik irodalmi alakról a maguk véleményét, mely aztán tekintélyszámba szokott menni azoknál, a kik mindig a könnyebbik végét fogják meg a dolognak, azt a végét, a mely nem kíván önálló kutatást, független gondolkodást az olyan kérdésre nézve, melyről országos műbírák már nyilatkoztak határozottan.

Szerzőt nem tévesztik meg ítéletének megalkotásában ama bizonyos mellétekintetek. Míg egyfelől elfogulatlanul elmondja nézeteit, elannyira, hogy szinte túlságosan szigorúnak látszik; másfelől kegyeletet, őszinte tiszteletet tanusít a költő szelleme iránt és rossz néven veszi a költő nemzetétől, hogy jóformán elfeledte dalnokát s

hálatlansággal fizet neki már is, holott a boldogtalan lantos sírját csak nem is olyan régen hantolták még fel.

Elmondja Nagy K. előbb egyenként a költőre vonatkozó legellentétesebb nézeteket s aztán ő érvel, bizonyít és cáfol. Legfőbb érdemét abban látja Bolintineának, hogy olyan időkben serkenté hofitárazában a hazaszeretetet, a mikor az még csak bimbajában volt; a mikor arra nem számíthatott, hogy anyagi elismeréssel találkozik.

Kis hivatalnok volt még a tizenkilenc éves ifju, midőn 1843-ban először feltűnt „O fata tinera pe patul mortii” című elégiájával. Mikor 48-ban kitört a forradalom, B. hazament Párisból, a hol tanulmányait folytatta. Száműzték. Husamosabb ideig tartózkodott a Bosphorus mellett s ott irta a „Florile Bosforului” című költeményeit. 1859-ben Cuzá alatt egy évig miniszter volt, de ettől kezdve egyik csalódás a másik után érte. Ő benne is megőlte a politika a költőt. Iratai mindegyre jobban veszettek hatásukból. Beteljesült ő rajta is az az átok, melyet egyik regéjében kimond. Lángésznek tartotta magát és nem hallgatott többé reá senki. A paralysis progressiva élő-halottá tette és ettől a vigasztalan sorstól 1872. szeptember 1-én váltotta meg a könyörűetes halál.

Nagy Károly dr. több ízben személyesen is leutazott azokra a helyekre, hol a költő élt, hogy közvetlen forrásokból merítse adatait a költő életének bizalmasabb természetű mozzanataihoz is. A mit ott megtudott róla, az mind csak a mellett szól, hogy nagyon boldogtalan volt. Nem iserte a legesentebb érzelmek egy

részét. Más felelősgét szerette. A barátság hidegen hagyta; ezt az érzést talán soha sem ismerte.

Lyrá költészetét egy szép elégia ismertetésével kezdő tárgyalói szerző. „Egy fiatal leány a halálos ágyon”. „Mint a láncokra vert rab fájdalommal dalol rabságában s mint a patak hajong ősz viharban, úgy dalolok én is — halálos ágyomon, fájdalommal. A lilium elszárad s lehül, mikor hideg a nappal és felhős az ég; mikor égeti a nap s verdesi a szél; mikor a jégeső suhogva csap le a virágokra. Így csapott rá váratlanul az én életemre is a keserves sors, s mint a lilium a gonosz fergegében, hirtelen, halálos ágyra estem én is... Hadd haljon meg az öreg, kinek homleka ránczos, ki évekől farradlan siratja a mulat; haljon meg a rab, ki lánczai közt sóhajt; hadd haljon meg minden megtört lelkű ember. De én, mint az előben nyíló virág, virágok közt gyönyörre nőtem fel s nekem a harmatos ájtu szerelem édes csókokat adott Mint a lomb, mely őszszel havazáskor, szelekű füvja, a földre esik, ah, ifju életm úgy alszik ki most s fiatal éveim sirba szállnak.”

Majd kimutatja szerző az erő hatását, melyet a költőre Lamartine és de Vigny tettek. Azt azonban nem vonja kétségbe, hogy az idegen iróktól átvett és sokszor nagyon is következtelen gondolatok eredeti feldolgozóra találtak benne.

A háremhölgyek szerelmi tragédiái közül megható a szép Leili szuitáné. Leili lángra gyulad egy fiatal török bey iránt s kijátszva az örök éberességét, nem törődve fényes rangjával s életével, megszőkik a háremből, hogy az ájszakát a Bosphoruson tölthesse kedvesével egy csónakban. Rövid ideig tart a boldogságuk. Eletük

MEN YASSZONYRUHA-SELYEM 65 krtól

14 lrt 65 krig méterenként —{saját gyárainból HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító.)

120/6-8.1

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 lrt 65 krig méterenként — színes, csikós, poczkózott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyártól! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Mintak postafordultával.

Magyar levelezés. Svájczal a kétszeres levélféltégy ragasztandó.

A hivatalos melléklet 33. számával.

Mihálovits Miksa.

Nagybecskerek, február 12.

Igaz részvétellel értesülünk, hogy ismét kidőlt az élők sorából közéletünknek egyik régi harcosa: Mihálovits Miksa, nagybirtokos, Torontál vármegye törvényhatósági bizottságának tagja és Nagybecskerek városának volt országgyűlési képviselője, ma délelőtt 11 órakor meghalt.

Mihálovits Miksa 1815-ben született. Fiatalabb éveiben ispán volt gróf Szécsen-nél Szécsenfalván, később haszonbérlet, 1848-ban pedig mint a kobzó bizottság tagja működött. A szabadságharc dicső napjai után Györgyházán gazdálkodott folytatólag mint haszonbérlet, majd később önálló gazdaságot rendezett be, melynek mintaszereit kezelése, nemkülönben takarékosága folytán tetemes vagyona telt szert.

1878-ban az akkori mérsékelt ellenzék programjával megválasztott Nagybecskerek városának képviselőjévé, mely mandátumot azonban csak három éven át bírta. Azelőtt tevékeny részt vett egy a megyebizottság gyűlésein, mint a városi közgyűléseken s szellemes ötletekben gazdag, nagy tapasztaltságra mutató beszédei nem egy ízben keltettek feltűnést. Az utóbbi években azonban, főleg betegsége miatt teljesen visszavonult a közéletől s kizárólag gazdaságával foglalkozott, hosszu ideig pedig testvérbátyjának a zágrábi érseknek billéi uradalmát igazgatta, mely tisztisége természetesen véget ért az érsek halálával.

Hosszu betegségétől ma délelőtt 11 órakor váltotta meg a halál a 82 éves aggyastyánt.

A vármegyeházára, továbbá a Nagybecskerek-i takarékos és előleg egyet or-mára, mely utóbbinak felügyelő bizottsági tagja volt, a halál hírére még a délelött folyamán kitűzték a gyászlobogót.

Béke poraira!

*

A halálzásról a család a következő gyászjelentést becsátotta ki:

Botka Lajosné szül. Mihálovits Ottilia mélyen szomorodott szívvél tudatja úgy saját, valamint nagyszámú rokonsága nevében hűn szeretett atyja Mihálovits Miksa volt országgyűlési képviselő, földbirtokos életének 82-ik évében folyó hó 12-én d. e. 11 órakor hosszas betegség után történt gyászosan elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei f. hó 14-én d. u. 3 órakor fogtak a róm. kath. egyház szertartása szerint a helybeli róm. kath. sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra

kel lakolnak érte. Felfedezik a szokást s előbb az ifjunak, azután mindjárt a szultánnak kell meghalnia. A szultánnó kivégzése a tengeren megy végbe. Eleinte ragaszkodik életéhez s arra kéri a bakót, hogy kimélje meg életét és szíve sen lesz hozzátartozóinak rabnőjévé. De mikor értesül kedvesének kivégzéséről, így kiált fel:

„Mort, si după densul, eu am mai trăit!
Jarta pe Leili sufletul meu mare,
Dacă după tine am trait o zi!
O hadine vins, si maruncă in mare...
Cu amantu mi dulce, eu voiu a muri.”

Mesradandó becsü történeti legendái közül legszivesebben énekel Mihály vajdáról. „A zászlót megmentő Mihály” aligha nem a legsikerültebb. A magyar vendégszeretetről „Mihály az erdőőrni” c. költeményében emlékszik meg rokonszenvesen.

A hős, vesztett csata után, eltévedve barangol, mikor egy fiatal magyar leány ráakad, elvezeti őt közeli kunyhójukba, hol a leány szülei pompásan megvendégelik.

— „Te Mihály vitéz vagy, — mondja a ház ura. — En magyar, te román; de azért ne félj semmitől, mert a vendégszeretet az égben született.”

A Marosról és Oltól szóló bájos kis regét bizonyosan Erdélyben hallotta a mi románaink tól, mikor köztük járt a költő. Mutatóul még csak ezt az egyet közöljük számos elbeszélő költeményeiből.

„Adj egy kis virágot, hajadba tűzött koszorúból, hogy gyógyítson epedésemből! Azt

elhelyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 15-én d. e. 10 órakor fog a helybeli róm. kath. plébánia templomban az Urnak bemutatni. Béke legyen hamvain. Nagybecskerek, 1898. február hó 12-én. Mihálovits János, özv. Szöllösy Ernőné szül. Mihálovits Fány, özv. Termasits Rezsőné szül. Mihálovits Lila mint testvérei. Özv. Mihálovits Béláné szül. báró Bittner Janina mint meny. Botka Lajos mint vő. Botka Béla mint unoka.

HIREK.

Tájékoztató.

- Február 13. A beodra-karlovai tak.- és el. e. közgy. Február 13. A nagybecskereki keresk. betegsegelyző pénztár közgyűlése.
  - Február 14. Közigazgatási bizottság ülése.
  - Február 17. A kis zombori segély-egylet közgyűlése.
  - Február 17. Az istvánföldi tak.- és hitelegyl. közgy.
  - Február 19. Nőegylet estélye
  - Február 20. A nagykomlósi népbank közgyűlése.
  - Február 20. A Beodra-karlovai tak. és előlegszövetkezet közgyűlése.
  - Február 20. Az I. módosi hengergőzmalom közgy.
  - Február 20. Az „Iskolagyermekbarát” közgyűlése.
  - Február 20. A nagybecskereki „Casinó társaság” közgyűlése.
  - Február 22. Kerékpárosok vig. estélye.
  - Február 24. A fényi tak. és előlegszövetkezet közgy.
  - Február 27. A nagybecskereki tisztviselő-egyl. közgy.
- A villamos világitással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken déltől 5 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 6-8 óráig.

— Az ügyvédi kamarából. A szegedi ügyvédi kamara az alábbiakat teszi közhírré: A kamara lajstromába fölvették: dr. Albertényi Adolf Szentes, dr. Erling Károly N. Kikinda, dr. Kertész Zsigmond Szeged, dr. Kormányos Benő Szeged, dr. Baksa Lajos Hmvasárhely székhelyvel. Töröltettek: Eremits György N. Kikinda, Hlaváts Adolf N. Kikinda, önkéntes lemondás, Kovách Agoston N. Becskerek, elhalálozás indokából. Székhelyváltás a kamara területén belül: Schmidt Géza ügyvéd székhelyét Szajáuról Josefóvára tette át, a török kanizsai kir. járás-bíróság területére. Csachar Jenő ügyvéd pedig székhelyét Török-Kanizsáról N. Kikindára tette át. Hlaváts Adolf ügyvéd iratait Slassik László n. kikindai ügyvédnek adta át, dr. Kovách Agoston irodája gondnokául dr. Várady Imre rendeltetett ki.

— A mezőőrök javadalmazása. A földmivélsügyi miniszter előfordult eset alkalmából, a belügyminiszterrel egyetértőleg kimondotta, hogy a községi mezőőrök javadalmazása közterhet képez melynek, kivétele alkalmával fölmerülhet vitás kérdéseket másodfokulag a közigazgatási bizottság bírálja felül, ennek határozata ellen pedig a közigazgatási bírósághoz lehet felebbezni.

— Nagybecskereki statisztika. A minap közöltük Nagybecskerek születési statisztikáját az 1897-ik évről, most pedig abban a helyzetben vagyunk, hogy br. Pachtenkirch Oszkár anyakönyvvezető szíveségéből közöljük a halálozási statisztikát. A halotti anyakönyvi

mondják, kedves kis leány, ezzel meggyógyíthatz nagyon csunya volna téled, ha meghalni hagynál.

Maros, hagyj engem békében, nem értek én a gyógyításhoz; koszorumból nem adok virágot, szől az Ot és sötét éjszaka száll alá a völgyre. Ók halmok mégé, lombos fenyők közé tűnnek el. De Aluta sir, szép szeméiből folyó könnyei harmattá válnak.

Szilfa alatt kell aludnia Alutának, hegyi virágokból készít magának puha ágat. Maros így szól hozzá: Bájos vagy te nekem, oh kedves, adj egy csókot!

Ma csendesen elalszol s holnap később eb redsz fel, mint én: meglehet, hogy adok. Mind ketten lefeküsznek; virágok között a lány, kissé távolabb, egy árnyékos nyárfa alá a legény. Hallgatónak, vajjon melyik alszik; míg a vigaszt nyújtó álmot vesz rajtok, de Aluta csendesen fölkel, elindul, utjában világít a hajnal.

Csókot küld a nap Maros szempilláira, föl ébred, kedvesét szólítja; senki sem válaszol, csak az erdő jajgat, csak az ő szelid lelke sóhajt.

Befutja a síkságot, hogy találkozzék vele; nagy fájdalom szünnet nélkül nő. A sors, hogy a legény tiszta lelkét átható epedést megédesítse, mindkettőjüket két nagy folyóvá változtatja, melyek egymáshoz közel haladnak.

„Aste doua riuri de atunci tintesc
Că să se ajungă si nu se-ntlesc.”

Cs. P. I.

bejegyzések száma az elmúlt 1897. évben 802 volt, esik tehát ezer lakosra 34.8 haláleset; ezen számból le kell azonban vonni a 23 halva született és a 86 közkórházi hallottból legalább is 50-et, kik nem voltak nagybecskereki lakosok, összesen tehát 73-at, marad a tényleges számításba veendő halálesetek száma 729 és ebből esik ezer lélekre 31.6. A nem szerinti megkülönböztetés-nél a férfi nemre nézve nagyon szomorú eredményt találunk, a halottak közül ugyanis 463 finemű és csak 339 nő vagyis százalékokban esik a férfiakra 57.8%, (születési 52.3%), a nőkre 42.2% (születési 47.7%), lakosságunk tehát 75 férfivel és 150 nővel szaporodott. Vallásfelekezetek szerint a halálesetek a következőképen oszlanak fel:

1. Róm. kath. meghalt 445 lélek, 55.4% (születés 57.2%)
2. Gör. keleti " 301 egyén, 37.6% (" 34.6%)
3. Izraelita " 21 " 2.6% (" 3.7%)
4. Ág. evang. " 16 " 2.0% (" 2.6%)
5. Ev. reform. " 16 " 2.0% (" 1.3%)
6. Gör. kath. " 2 " 0.2% (" 0.3%)
7. Unitárius " 1 " 0.09% (" 1.0%)

A társadalmi állás illetve foglalkozás tekintetbe vételével az I. vagyis munkás, napszámos, és cselédsztyáiban előfordult 364 haláleset 45.5% (születési 45.2%), a II. azaz a földműves osztályból meghalt 192 egyén, 24% (születési 23%), az ipar és kereskedelem osztályában meghalt 197 egyén 24.5% (születési 25.4%), az értelmi osztály vesztett 48 tagot 6% (született 64 gyermek 6.4%. Végül még az elért életkor szerint felosztva az elhunytakat, a következő adatokat találjuk:

- 1 éven aluli korban elhalt 251 gyermek 31.3%
- 1-től 5 éves kort elért 121 " 15.1%
- 5-10 éves " " 33 " 4.1%
- 10-20 év közötti korban elhunyt 47 egyén 5.8%
- 20-30 " " " " 58 " 6.6%
- 30-40 " " " " 57 " 7.1%
- 40-50 " " " " 59 " 7.3%
- 50-60 " " " " 56 " 7.0%
- 60-70 " " " " 54 " 6.7%
- 70-80 " " " " 50 " 6.2%
- 80 éven felüli " " 21 " 2.6%

Az utóbbiak közül 5 volt, kik 90 ik életévüket túlhaladták, a legmagasabb elért kor 97 év volt. A halálokok szerinti felosztása mellőzendő, mivel azt már a városi főorvos évi jelentésében fel-említette.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legujabban a következő bejelentések történtek:

- Született: Devity István gk. földműves, leánya. — Rommer Ferenc rk. molnár, fia. — Fratučanov Mladen gk. napszámos, fia. — Kónya Antal rk. földműves, fia. — Csókás Jakab rk. kőműves, leánya. — Fekete István rk. vasuti iroda altiszt, leánya. — Virágh József rk. szolga, leánya. — Graor Lázár gk. földműves, fia. — Laczkó József rk. csikós, fia. — Höfler Ferenc rk. napszámos, fia. — Bok Gusztáv rk. szőlőműves, fia. — Simoni Mátyás, rk. mészáros, fia. — Bursits István gk. földműves, leánya. — Standhaft Rezső rk. üveges, fia. — Reitter Mór izr. fakereskedő, leánya. — Steigerwald József rk. földműves, fia. — Delfel Mátyás rk. kőműves, leánya. — Turinszki Mladen gk. fogházőr, fia. — Steinmetz Antal rk. timár, leánya. — Pataki János rk. napszámos, fia. — Moity János gk. szolga, fia. — Nesztorov Radivoj gk. napszámos, leánya. — Gyukily Mihos gk. napszámos, fia. — Baucs Elek gk. napszámos, fia. — Tóth Antal rk. földműves, leánya. — Turinszki Vladimír rk. napszámos, fia. — Filipetz László rk. áll. végrehajtó, fia. — Radu Sara rk. cigányleány, leánya. — Kpucesin Milutin gk. napszámos, leánya. — Nédity Sándor gk. földműves, fia.

Meghalt: Kolleth Jánosné, rk. 25 éves, tüdővész. — Özv. Danikov Istváné, gk. napszámosnő, 92 éves, aggkór. — Czeity Vitályos, gk. napszámos, 44 éves, tüdővész. — Bobojceev Erzsébet, rk. 3 hónapos, görcsök. — Özv. Varga Adámné, rk. 85 éves, aggkór. — Cservenanszki Mihály, rk. béltisztító, 72 éves, májrák. — Speck Albert, ág. ev. tanuló, 11 éves, májlob. — Dajits Mirosláv, gk. 18 napos, görcsök. — Mlinarovits Edith, rk. 11 hónapos, görcsök.

— A biciklisták vig. estélye. Régen volt Nagybecskereken olyan nagyszabású jux-estély, mint a miyennak rendezésén most fáradozik a becskereki kerékpáregylet. Jux estély lesz a szó teljes értelmében a legmulatságosabb műorral, távol minden bálias fessségtől. Természetesen lesz tánc is, de arra majd csak éjfél felé kerül a sor, a miért azonban aligha orrolnak meg a

táncolni szerető hölgyek, mert hát a rendezőség olyan programról gondoskodott, a mely mellett el fog a közönség minden mást feledni. A piece resistance az „Amor a kerék páron” című kacagató bohózat lesz, a melyben biciklin jelennek meg a szereplők, kik a legtalentumosabb műkedvelőink közül kerülnek elő. — Van a darabnak még egy olyan része is, a melyt nemcsak műkedvelő társulat, de hivatásos színészárság sem produkált még Nagybecskerekben, s ez a balett. De nem árulhatjuk el a meglepetéseket; annyi bizonyos, hogy a ki elmegy a biciklisták vig estélyére, az jobban el sem tudná tölteni az idejét. A belépti díjak, mint már említettük, személyenkint 1 frt 50 kr, családjegy 4 frt. A rendezőség ez uton is felkéri a hölgyközönséget, hogy ne iparkodjék toilletfényt kifejteni, hanem jelenjék meg minél egyszerűbb öltözékben.

— **Összeégett gyermek.** Zubreszki Sándor nagyszentmiklósi Minamajori urad. béres három kis gyermeke azzal mulattatta egymást, hogy a sötét szobában gyufát gyújtogattak. Játék közben a három éves kis Sándor ruhája tüzet fogott. Amint a tüzet észrevette a nagyobbik fiú, a kis gyermekkel az udvarra futott s segély után kiáltozott. Mire azonban szülői, kik a jószág körül voltak elfoglalva az égő gyermek segítségére mehettek volna, annyira összeégett, hogy a szegény kis gyermek másnap a Berta kórházban, a hová beszállították, kiszervezett. Gondatlanság miatt a szülők ellen a vizsgálatot megindították.

— **Légyott a temetőben.** Kisérteties éj A temető néma, félelmetes. Csak a sirásó kunyhójában pislog egy fáradt mécs. Mindenki alszik. Örök az álmuk . . .

Egy hintó állt meg a temető vaskapujánál. Lefátyolozott hölgy szállt ki belőle. Megállt. Körültekint a sötét sirkerten. Aztán magába suttogta:

— Senki . . .

Várt. A kocsi kíváncsian leste a nagyságos asszonyt. Még a lovak is fülhegyezve bámultak a kísérteties éjbe.

Végre . . . nem tudni honnan, megjelenik ő, a várva várt ő . . . és a hintó ajtaja kettőjük mögött bezárul. A kocsi tova robog. Az éjsötétje elnyelte őket . . .

Erről a kísérteties éjről, egy asszonyról és egy „ő”-ről beszélnek most Ó Bécén és . . . egy közeledő válópöröl.

Nem tudni, ki árulta el őket.

— Hiszen csak ketten voltunk — suttogta az asszony harmadnap lovagja fülébe és félve ölelte meg gömbölyű két karjával a lovagot.

Csak ketten voltak: egy asszony, a lovag és . . . a kocsi.

— **Zola Székelyhídon.** Székelyhid, bihari község, ha eddig világhíre nem tett szert, most már bizonyára hírneves lesz az operenciákon túl és innen. Es az a férfi, akinek révén a világszereplésre térszen szert, nem veri homlokával a Parnasszust, nem emeli a dicső Pegasus hírnévét a fellegek közé. Nem . . . Eme férfi előtt nem omlott porba a fél Európa, buzogányával nem döngötte meg Byzancz hatalmas kapuit, sőt ellenben, ha éjszakának évadján eme férfi kapuit megdöngetik, ő bizonyosan reszketve buvik az ágy alá, hallgatván e jeles férfineme jó hangzású névre: Grünberger. Ez még nem volna baj, de a másik neve, hogy Adolf, az — már határozottan levon az érdekességéből . . . Hát ha még kislúne, hogy Grünberger Adolf ur, amíg a felesége a levelet befozi, füttyürével kalandozza be Székelyhid községét és nyulaktól levetett bőrök irányában nyugtogatja szerény paraszát? . . . De ez melléke. Eme jeles férfi a homályból ime kilépett, kezében az ötven krajczárral fölbélyegzett irással, amelyben nevének „Zola”-ra való körülmagyarítása irányában teszen folyamodást, Zola Adolf! . . . Mily pompásan hangzanék, s milyen büszke lenne rá az Emil, a névrokon. Mert Grünberger Dofi nem esett a feje lágára, s a hazafiságot össze akarja kötni a feltűnési viszketeggel. Ez utóbbiban nem is csalatkozott, mert feltűnt, sőt annyira feltűnt, hogy az illetékes hatóság, mielőtt a kérvényét elintéztetné, megvizsgálta a székelyhidi híresség elméleti állapotát . . .

(x) **Védelem asztma ellen.** Egy előkelő orvos a magyarországi asztmásoknak be akarja itt bizonyítani, hogy védekezhetnek az asztma ellen. Mivel az asztmások legtöbbje számos szert minde eredmény nélkül használ, természetesen arra a meggyőződésre jutottak, hogy ez ellen a kellemetlen betegség ellen egyáltalában nincsen orvosás. Ezek még akkor is csak kételkedni fognak, ha meg is hallják, hogy Schiffmann Ru-

dolf dr., ismert hozzáértő tekintély, ki az asztma gyógykezelését egész emberöltőn át speciális tanulmány tárgyává tette, végre eredményt ért el. Schiffmann dr. gyógyítószerének tényleg kitűnő tulajdonságai keil, hogy legyenek, különben nem hívna föl az összes asztmásokat, hogy tegyenek kísérletet szerével. Arra kéri a magyarországi asztmásokat, hogy írják meg neki címüket és ő mindenkinek ingyen és bérmentesen megküldi gyógyítószerének egy mintacsomagját. Schiffmann dr. attól fél, hogy állítsa sáin esetleg kételkednének és tudja, hogy a személyes kísérlet inkább meggyőző, mint a számtalan bizonyítvány közzététele, melyet olyanoktól kapott, kiket szeretetteljesen gyógyított. Schiffmann dr. asztma porát már néhány éve árusítják magyar gyógyszerárakban, de vannak szenvedők, kik erről még semmit sem tudnak. Mindezeknek szól Schiffmann dr. felhívása, és ez bizonyára igen nagy előzékenységre mutat. Mindazok, kik asztmában szenvednek, irjanak azonnal Schiffmann dr. magyarországi rakutárhoz, Budapest, király utca 12., mert ingyenes mintacsomagokat csak e hirdetés megjelenésétől számított öt napon át küldenek. Különösen kéri még azokat, kik ily ingyenes mintacsomagot akarnak, hogy az előbb említett címre szóló levelezőlappra csak nevüket és pontos címüket írják föl.

Irodalom.

— **Ideál.** Es a címe Szemere Miklós legújabb röpiratának, mely csak a napokban került a sajtó alól. A nobilis és gavallér szerzőnek rövid idő alatt ez már a harmadik műve, melylyel a közönség elé lép. A Fair play és a Fial véreim általános feltűnést keltett munkáihoz méltán sorakozik ez a harmadik mű is, az Ideál. Ebben a szerző a nála megszokott előkelő modorban ötletszerűleg foglalkozik a jelenkori magyar társadalom négy főbatalmasságával: a szabadságharc, a sajtó, a judaizmus és a szocializmussal. Keztyűs kézzel, könnyedén, csevegésszerűleg tárgyalja ezeket a kérdéseket. Mindenikről elmondja saját egyéni nézeteit és mindeniknek felsorolja nagy vonásokban a tulajdonságait. A szabadságharcról, mint titkos társulatról, mond el egyet-mást. A sajtóról pedig nagyon is megszívlelendő dolog az, a mit elmond és a mely odasarkallik, hogy a szabadságharc — melynek szerző öszinte hívének vallja magát — csak addig van létjogosultsága, míg az tisztességes íróktól igaz dolgokat közöl és terjeszt. A judaizmus kérdésénél kijelenti, hogy nem antiszemita szempontból szól a dologhoz. Sok tenni való van szerinte e tekintetben és nem győzi eléggé ajánlani a gyors és helyes intézkedést. A szocializmus kérdésénél pedig azt mondja, hogy ha meggyőzők annak az eszmének életrevalóságáról és kivihetőségéről, hát ő is melléje sorakozik; de addig, míg erről megbizonyosodva nincs, az egész dologot csak az álom országába tartozandónak véli. Csak ideál az egész. A 64 oldalra terjedő munka megjelent az Athenaeum kiadásában és kapható minden könyvkereskedésben. Ara 30 kr.

Törvényszék

Az eleméri vérengzés.

A nagybecskereki királyi törvényszék ma hirdette ki az ítéletet az eleméri vérengzés ügyében. A törvényszék valamennyi vádlottat fölmentette a hatóság és magánosok elleni erőszak büntetének vádjá és következményeinek terhe alól, de bűnösnek talált a vádlottak közül ötöt a btk. 301. §-ba ütköző, a 308. §-szerint minősülő két rendbeli halált okozó súlyos testi sérítés büntetésében s ezért a btk. 308. §- alapján a 96-ik szakaszhoz képest Hornyák Rádát összbüntetésül 2 évi börtönre, Paucski Pérát és Milankov Milost egyenkint 1 évi és 6 havi börtönre, Bacsicsin Bogolyubot 1 évi börtönre és Czukics Csédát 6 hónapi és 14 napi börtönre ítélte. Fizetnek azonkívül az elítéltek egyenkint 20 - 20 frt pénzbüntetést s kötelesek megtéríteni a honvédelmi kincstár 119 frt 50 krnyi kárát, a 366 frt 66 kr. bűnügyi költséget s összesen 120 frtnyi orvosszakértői díjat. Az ügyvédet díját 250 frtban állapította meg a törvényszék egyenkint, csupán dr. Kardos Samunak

ítélt meg 350 frtot. A büntetésből hat hónapot és 14 napot kitöltöttnek tudott be a törvényszék a vizsgálati fogság címén. A többi vádlottak valamennyien fölmentettek a hatóság és a magánosok elleni erőszak, továbbá a szándékos emberölés büntetének vádjá és következményeinek terhe alól s még az elítélteket is szabadlábra helyezte a törvényszék az ítélet jogerőre való emelkedéséig.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 12.)

Budapest, február 12. (A „Torontái” eredeti távirata.) A képviselőház ma folytatta a földművelésügyi költségvetés részletes tárgyalását, majd több immunitási ügyet és kérvényt tárgyalt le minden vita nélkül.

Legközelebbi ülés hétfőn.

Beteg főhercegnő.

Budapest, február 12. (A „Torontái” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Klementina kóburgi hercegnő betegágyánál ma megjelent Klotild főhercegnő leánya. A bolgár fejedelem holnap érkezik Bécsbe.

Egy festőművész halála.

Budapest, február 12. (A „Torontái” eredeti távirata.) Barabás Miklós hírneves festőművész ma délelben 88 éves korában meghalt.

Zola pöre.

Budapest, február 12. (A „Torontái” eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy az ottani lapok aggódnak a Dreyfus-per bonyodalmái miatt és a legrosszabb sejtelmekkel vannak eltelve. Az este több tüntetőt letartóztattak.

A tőzsderől.

Budapest, febr. 12. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat kielégítő, vételkedv jó, forgalom 25.000 mm., az árak 7-10 krral drágábbak. Kötetett:

Rozs tavaszra	9:39—9:40
Buza márcz.-április	11:12—11:14
Tengeri május-junius	5:35—5:36
Zab	6:50—6:52

Nyilttér.*)

Uj találmány!

Urak figyelmébe!

Szabadalmazva az összes államokban.

Kártyajáték-számjelző tábla

Kávésok és kaszinók figyelmébe!

A kártyajáték-számjelző tábla 12 cm. nagy, ságu, emállírozott, csinos kiállítású. Pótolja a krétát, mely a kártyát rongálja és a kezét piszkítja. Könnyen kezelhető. Tartli és Piquet-játékok kedvelők kerjék kávéházban, kaszinókban a kártyajáték-számjelző táblát. A kártyajáték-számjelző tábla megóvja a ruhát is a bepiszkítástól. Illusztrált prospektust díjmentesen küldök. Két darab, azaz egy pár kártyajáték-számjelző tábla ára 3 frt használati utasítással együtt. Csomagolás 10 kr. Megrendelések a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett eszközöltnek.

31-44

Nagy István

a szab kártyajáték-számjelző tábla föltalálója és elárusítója.

BUDAPEST, VII. Csömöri ut 69. szám.

Főraktár Budapestben.

Kertész Tódornál, Kristóftér.

Vidéki elárusításra főraktáros keresztek.

* Az e rovat alatt közltekért nem vállal felelősséget a szerk

A „Nagybecskereki kereskedők beteg-segélyező pénztára“ f. é. február hó 13-án d. u. 8 orakor az egyesület helyiségeiben (nagy hid melletti Stagenschmidt-féle ház I. emeletén) tartandja

rendes évi közgyűlését

melyre a f. cz. kiküldöttek ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése, a zárszámadások előterjesztése, a felügyelőbizottság jelentése és ezekre a felmentvény megszavazása.
3. 3 igazgatósági tag és 6 tagból álló felügyelő bizottság választása 1 évre.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. A folyó évi költségvetés megállapítása.

Nagybecskereken, 1898. január hó 28-án.

145-2.2

Az igazgatóság.

Tanuló!

Egy jónevelésű fiu azonnal alkalmazást nyerhet mint **tanoncz**

Haidegger Ödön

168-3.1

fűszerkereskedőnél.

Meghívó.

A „Nagybecskereki Casino-társulat“ f. évi február hó 20-án délelőtt 10 órakor a casino nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a társulat tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatói jelentés 1897. évről.
2. Az 1897. évi számadás bemutatása.
3. A számvizsgáló bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása.
4. A könyvtárnok jelentése.
5. A tisztikar és választmány megválasztása.
6. A számvizsgáló bizottság választása.
7. A vigalmi bizottság választása.
8. A könyvtári bizottság választása.
9. 1898. évi költségvetés megállapítása.
10. Esetleges indítványok.

Szávits Sándor,
társulati jegyző.

Franz J. L.,
társulati igazgató.

152-2.2

Tavaszi buza

vetőmagnak, ugyszintén

vető-zab

kitünő minőségben kapható

Braun Ármin

gabonaügynöknél, Nagybecskereken.

167-2.2

Kiadó lakás.

Alulírott házában (Mellencei-ut 289/7.) egy hat lakószoba, 2 cselédszoba, fürdőszobával és minden szükséges mellékhelyiséggel ellátott lakás f. évi november 1-től kiadó.

Menczer Lipót.
(143-4.3)

A Dr. EGGER-féle Injectio Hamamelis Virginica

a leghatásosabb külszer (befecskendezés) férfiak és nőknek, új és idült folyások, valamint csőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Virginica tropicus növény rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosilag már régen el van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectió ennek köszönheti gyógyerejét. 2-3 üveg használata a legmakacsabb bajt tetemesen javítja, illetve meggyógyítja.

Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg 1 frt 05 kr., 2 üveg 1 frt 75 kr., 3 üveg 2 frt 45 kr. 13/b-98

Főraktár:

Gyógyszertár a „Nador“-hoz
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

716/1898. szám.

150-3.3

Pályázati hirdetmény.

Egybeepített Szerb-Klári es Horv.-Klári községekre nevezve ujonnan rendszerezett és 60 frt évi fizetéssel, valamint minden születési eset után szedendő 1 frt díj javadalmazással egybekötött szülészeti állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívotnak pályázni óhajtok, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeket hozzám folyó évi február hó 28-ig nyújtsák be.

A választás Szerb-Klári község házában folyó évi március hó 2-án d. u. 3 órakor fog megtartatni.

Csene, 1898. február hó 4-én.

Uzbasich Gáspár,
főszolgabíró.

665. fig. 1898. szám.

157-2.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye antalfalvai járáshoz tartozó Farkasd községnél a segédjegyzői állás megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 400 frt évi fizetés, 60 frt lakbér és a marhalevelek után járó mellékjövedelem élvezete van egybekötve.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy képességeteket, eddigi alkalmazásukat és nyelvismereteiket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi február hó 25-ik napjáig hozzám terjesszék be, mert a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Kelt Antalfalván, 1898. évi február hó 3-án.

Szávits Gerő,
főszolgabíró.

1452/1898. szám.

161-3.2

Pályázati hirdetmény.

Zsombolya községben megüresedett, évi 600 forint fizetés és 120 frt lakbérrel javadalmazott első segédjegyzői állásra, valamint az ezen állás betöltése által esetleg megüresedendő évi 500 frt fizetés és 120 frt lakbérrel javadalmazott második segédjegyzői állásra is pályázatot hirdetek.

Felhívom ennek folytán mindazokat, kik ez állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeket hozzám f. é. március hó 1-ig bérmentve terjesszék, mert a későbbben érkezőket figyelembe nem veszem.

A választás f. é. március hó 3-án d. e. 10 órakor Zsombolyán a község házában fog megtartatni.

Zsombolyán, 1898 február hó 9-én.

Förös József,
főszolgabíró.

Alulírott nál, Hunyady- (fő) utcában, 27-ik számú házában egy nagy

utcai lakás az emeleten

május hó elsejétől kiadandó. Bővebb tudósítás

Herczföld Vilmosnál,

a műbuzgai cipőgyár raktárában.

162-3.2

Csokoládé,
Cacao,
bonbonok,
legjobb és legtisztább minőségben

FIUMEI
Cacao és Csokoládé-Gyár (RT.)

Kapható minden jobb fűszer-és
csemege-üzletben

32-38.8

== Több mint 100 év óta ==
a finomvilág legkedveltebb illatszere

4711. sz. EAU de COLOGNE

Rhein Veilchen
(kék-aranyos ragjegy)

Ferd. Mühlens
4711 sz. Köln. a/Rh.

Kapható minden nagyobb illatszer-elárúsonál.